

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایک آیدہ برنسر اولنور

مندرجات

منظوم بر سفارتنامہ	عبدالرحمن شرف
علمدار مصطفی پاشا (مابعد)	افضل الدین
دکترلی (لادیق) امارتی	احمد توحید
اوجنچی سلطان مرزادک انکلتزہ قرالیچہ سی الزابتنہ برنامہ سی صفوت	
قرہ مان اوغللری حقندہ وثائق محکوکہ (مابعد)	خلیل ادہم
سیسام بکلری	احمد توحید
تفرقہ : قانوننامہ آل عثمان	عارف
تاریخ سلطان محمد خان ثانی بہ عائد مجائی فہرست	

فیثانی ہ غروش

مرجی — باب عالی تاریخ عثمانی انجمنی

استانبول

مکتبہ حیات و تہذیب

طبعہ نیلوسٹ پرائیمری

۱۳۳۰

مابعدی بولوق هنوز میسر اولامشدر . قارئین کرامدن رجا ایدرز که تمامی زرده موجود ایسه لطفاً انجمنه خبر ویرسونلر . مطلبی بودر :

محمداه شرف بولدی یکیدن تخت عثمانی سعادتله جالس ایتدیردیلر سلطان خان عثمانی جلوسیه اولسلطانک صفا کسب ایلدی هرکس الهی ایله دورنده بو خلقی شاد و خندان بوناسک اولسی مسرور، جهانی ایلک پرشوق اولسلطان ابن سلطان خدانک لطف و احسانی معلوم اولدینی اوزره لهستان حکومتی عنواناً قراللق اینسهده اساساً جمهوریت ایدی . زادکان صنفی قرالک امرینه منقاد اولدقلری کبی یکدیگریله غوغا و نفاقدن خالی دکلر ایدی . نته کیم ناظم

بولارک دولتی جله اولوب در قبضه جمهور قرالک حکمی جاری دکلرملکنده بیل آتی که هر بریسی کندو کندو به بک زاده لک طاقش قرالک سوزخی دیکلر دکل ادانا دراغانی دیور .

حاجی علی اغانک سفارتی ائالرنده لهستان قرالی اوچنجی اوغستوس ایدی . کرک بوذات کرک پدری فی الاصل ساقسونیا حکمداری اولوب روسیه نفوذی سایه سنده لهستان قرالغنه دخی نائل اولمشلر و روسیه لی غیرتی کودرلر ایدی . اوچنجی اوغستوس اکثر اوقاتی ساقسونیاده کچیرمش واره صره لهستانه اوغرامشدر . زماننده روسیه مداخله سی ایلروله مش و لهستان انحطاطه طوغری یول آلمشدر .

قرال، لهده او تورماز ساکن سکسونیه درداثم اوزا قدر خطه لهلویه ملکی هم امر و فرمانی مهم بر امر ظهور ایدرایسه جمهور لهلوده کلوب له ایجره برقاچکون ایدراجرای مهمانی لهستانده برچوق موسوی بولنوب کرچه حقوق سیاسیهدن محروم ایسه لرده رنجبرلک و اصنافلق ایدن بونلر ایدی . دیکر صنوف اهالی . کبرا و اغنیا ائنده زبون و طبعاً تنبل ایدی . حال ووقتی مساعد اولنلر عیش و صفا ایله دمکندار ایدی .

بوله الکاس یکپاره یهودیدن عبارتدر اکر تعداد اولنسه لهلو بر اوندر یهودنی بولهلونک بتون ایشن کوچن کورن یهودیدر بولار تعیین اولوبدر ذوقنه روزان و شبانی

صاحب نظم كرك لهستاندن و كرك اها ليسندن او قدر خوشلا تمامشدر .
 ذاتاً تقدیر و تمیزه قادر اولدینی ده سوزلرندن منفهم اولیور .
 له قادیلرینی شو وجهله تعریف ایلور :

بیاضدر هم میان اینجه لیک آن بوق لطافت بوق هان دیوارده کی تصویره بکزر جله نسوانی
 باقوب اول کافر ی رو به صفا کسب ایلک انسان نه ممکندر اگر کیمه سر چنبری فستانی
 یالکر خاص ایچون دکل بوستان عامه مخصوصدر بویرلرده هان عورت بونکله ایدر عنوانی
 قاریشمز ارککی ایشه اولوب تعیین صفاسینه بولارک عورتی بیلور آلتانی ویریلانی

قصیده ده حطمان، بویار، وویوده، دراغان، استهرسته، رمنظار،
 قراچجو، بتوسکی نسلی تعییراته تصادف اولنه یور. حطمان ترکیه آتا
 ومان لغتارندن مرکب اولوب قزاق لساننده وعموم اسلاو لسانلرنده
 رئیس وباشبوغ معناسه در. وطانک سکونیه تلفظ اولنور Hetman.
 اودورده لهستانده اک بیوک مناصب دولت حطمانلق اولوب بری پایتختده
 وایکیسی ایالاتده اولوق اوزره اوچ حطمان وار ایدی .

بویارکلهسی اسلاو لساننده زادکان معناسه اولوب لهستانده بو عنوان
 مستعمل دکل ایدی. وویوده حاکم و بکلریکی مقامنده مستعمل اولوب
 ایالاتک امور ملکیه وعسکریه سیله مشغول اولان بیوک مأمورلر ایدی .
 دراغان یاخود دراغون سواری عسکر دیمکدر. استهرسته اوزمانک
 تقسیمات ملکیه سنده قضا قائمقامنک فوقنده متصرفلغه یقین بر منصب
 ایمش. رمنظار یاخود رکیمنظار آلائی قوماندانی، و قراچجو حدود ضابطیدر.
 بتوسکی (له تلفظی اوزره پوتوتسکی Potocki) لهستانک اوچ
 درتیوز بیلق مشهور و بیوک بر اوچاغیدر. نامدار امرای عسکریه
 وارباب قلم ورجال ملکیه بتشدیرمشدر. غالبچیا، پودولیا، اوقراین
 ایالاتنده اراضی وسیعه و املاک جسیمه به متصرف ایدی. بونلر روسیه لونک
 تحقق ایدن مداخله سنه قارشو استقلال ملتی و تمامیت مملکتی محافظه
 طرفداری اولدقلرندن دولت علیه و فرانسه بولتیقه سنی ترویج ایلرلر

و بویکی دولتدن مدد اومارلر ایدی . انک ایچون سفیرمزه اثنای راهده فوق‌العاده اکرام ایتمشلردر . بونلره رقیب برده شار توریسکی عائله‌سی اولوب انلرده روسیه‌یه تمایل اولدقلرندن دال بوداق‌صالیویرمش و افراد واغوان و منسوبانی تکثر ایتمش اولان بویکی عائله‌نک رقابت و شقاقی یوزندن له‌دولتی برچوق ضررلره اوغرامشدر .

کله‌م صده : هیئت سفارت بیک یوز التمش سکز ربیع‌الاولنک یکریمی ایکنجی کونی (۱۷۵۵ سنه میلادی‌سی افرنجی کانون‌تانی اوائلی) استانبولدن حرکت ایتمش و موسم اربعین اولوب‌شتا دخی شدید اولدیغندن (بان‌ایدی شتاک شدق غایته بردایدی صفای کلشن آساذوق ویردی چکمه‌خانی) یوللرده چوق مشقتلر چکدرک افتان و خیزان تمام برآی صکره خوتینه واصل اولمشدر و خوتین دفترداری هاشم افندینک قوناغنده اون سکز کون مسافر قالمشدر . طورله صوبی کنارنده Dniestr واقع اولان خوتین Ghotin بلده‌سی له‌سرحدمزک مهم برقله‌سی ایدی . قارشو یقه‌یه له‌لورلر بالمقابله ایزوانچه Shwanez پلانقه‌سنی بنا ایتمشدری . هیئت سفارتک خوتینده مسافرتی ائناسنده بریوک طغیان عسکری وقوع بولمشدر . ناظم انی حکایه‌یه شویله باشلا یور :

بز اولدغه خوتینده کون جدید سیران جدید اولدی نه‌وجه اوزره فضاحت‌ایدی دیکله یماقانی

قلعه یماقارینه (محافظ یکیچریلر) اوصرده ایکی مواجب بردن چیقوب بوکا تشکر ایتملری لازم کلیر ایکن اجمالده بش اون یانیق‌اسامی ظهورینی بهانه ایدرک عصیان ایلمش و اغالرینک قپوسنی باصوب و محافظ پاشایه درلو رنجش ایدوب علوفه‌لرینی آلامشدر .

مواجب قالدی میدانده کیسنه اعتبار اغز کلک‌آلیک دیو بالواره‌نک یوق حدوبایی هر نه‌حال ایسه عصیان عسکری باصدیرلش وانتظام و اطاعته اکزایده

محتاج اولان قلاع سرحداتك برنده بويله برحالك وقوعى ناظمى تأسفاره
غرق ايتشدر .

ظهور ايدن موادى كه بربر ايلهم تقرير ينه بيكده برين وصف اتمه نك يوق حدامكانى
كورولش غيرى سرحدده دكل بونلر كجى وارى بويابده يالهي ايله آگاه سلطان عثمانى
بوسرحدى خداجه كدرلردن امين ايتسون ايدمه قهور اكابد خواه اولان بالمله دشمنانى
احاطه ايلش اطرافى اعداى بد خواهر ار ايرده قالبو يكتا بكيپور هپ كافرستانى

خوتين محافظى حسن پاشا دوبنده بولنان باش حطمانه مكتوب
يازوب طرف ذيشرف حضرت پادشاهيدن لهستان قرانته سفير مخصوص
مأمور اولديغى خبر ويرد كده حطمان طرفندن ايزوانچه رمنطارى مهماندار
تعين قلندى . هيئت سفارت بازار كونى بر تشييع آلايله خوتيندن
چيقوب و رمنطار ترتيب ايلديكى عسكرى بر آلاى ايله كندولرنى ميان
نهر طورلده استقبال و تسل ايليوب ايزوانچه به كتيردى واو كجه يى
كچيرمك اوزره بر مسافر خانه ده مهمان ايتيردى .

چوايتدك پناهده كافرك ايزوانچه سى ايجره بونك انجمنى كل قيل تماشا ايله سيرانى
نزول ايتيرديرلر بر كافرك ميخانه سى ايجره مكر مهمان ايدرلر مش فقط اكرامه شايانى
كجه كوندوزجهانه باقيوب سرمست لايقل اولوبدر عسكريسى ، ضابطانى هم بويارانى
كجه فرياد ايدوب حالن افاده ايلك ممكن بولارك تا ازل بويله اولوب آيين واركانى

ايرتسى كونى سفير من ايجون سكنز بار كيرلى بر هنطو حاضر لنوب
ومعيتنه بر مقدار قزاق عسكرى ترتيب قيلنوب ايزوانچه دن حركت اولندى .
لهستان قرالى هيئت سفارتى اسقه نووه بلده سنده قبول ايله جكندن
ايزوانچه دن اسقه نوويه تقريباً اونبر هفته ده مواصلت قلنمش وسفير من و معيتى
بر هفته دوبنده ، بر كون لوبلين ده ، ايكي كون رادينده ، ايكي كون بلسه ده ،
اون يدى كون بلسطوقده ، اوچكون وار شوه ده ، درت كون لشنه ده
آرام واستراحت ايله رك مواقع سائرده يالكز قوناق و يروب كچمشدر .
لكن هر اوغرادقلى قريه و قصبه نك اساميسى و بينلرنده كى مسافه
واحوال خصوصيه لرى مضبوطدر . يولجىلر يمىزى تعقيب ايله لم :

ایزوانچه‌دن دوبنه‌یه قدر (اللی اوج ساعت) . — ایزوانچه‌دن
حرکتدن سکز ساعت صکره لوسقارون Loskarun قصبه‌سینه‌وارلدی .
او کیجه دخی اوراده بیتوتت اولندی .

او کون ایزوانچه‌دن قالقوب کیدجه اوج ساعت مقدار تماشا ایلوب راهی اولورکن کافرستانی
انی کوردک قانچه قلعه‌سی بوین بوکوب طورر لسان حال ایله کویا ایدر آه ایله افغانی

(استطراذ) اشبو قانچه یا خود قامنیجه Kaminiec قلعه‌سی طور-
له نک جهت یسارنده و طورله به آقان بر ابرمق کنارنده اولوب صدراعظم کو بریلی
اوغلی فاضل احمد پاشا طرفدن بیک سکسان اوج تاریخده فتح اولمش [۱]
وبر مدت ایادی عثمانیاینده قاره‌رق قارلوفچه معاهده‌سیله (۱۱۱۰) لهستانه
قطعاً اعاده قلنمش ایدی. (۱۱۷۸) ده سفارتله برلینه کیدن احمد رسمی افندی
دخی خوتیندن ایزوانچه‌یه عبور ایله لبرغ، قره قوه، برسلاو طریقتی اختیار
ایلدیکندن اثنای راهده قانچه‌یی کوروب بر صحرای وسیع اورته سده تخمیناً
عرض قدی اوتوز آرشون خندق و نهر جاری ایله احاطه اولمش کسمه قیادن
بر صفا اوزرنده برج و بارو قیدندن ازاده متوسط برقلعه خودرسته اولدیغنی
وجانب جنوبیسنده بر کوچک قلعه و طایبه بنا قلنوب بونلره بیوک قلعه
مایینی اوزون و مناره بویی یو کمک کار کیر بر کوربری ایله متصل بولندیغنی
و باقلمیوب مشرف خراب اولدیغندن بیجون تعمیر اتمیورسکز دیو یاننده
بولنان له ضابطاننه سؤال ایلدکده « بوقلعه دولت عثمانیه‌یه قارشو پایلمشدر .
شمدی ایسه انلره صلحمز مؤبد و مؤکد اولغین بیهوده تعمیر و ترصین
دغدغه‌سی چکلمک اقتضا ایلز » جوابی و پردکلرینی و عقب فتحده
ایکی بیوک کنیسه وضع مناره و منبر ایله جامعه تحویل قلنمش اولوب
قارلوفچه معاهده‌سیله قلعه لهولره اعاده اولندقدده ایکی جامعدن برینک
منبری و دیگرینک مناره‌سی یادکار اهل اسلام اوله‌رق علی‌حاله ابقا قلندیغنی
ذکر و بیان ایلپور (اتهی) . ناظم قصیده‌سنده دییورکه آثار اسلامدن

[۱] تاریخ فتح : دوشدی قانچه حصنه نور محمدی .

درونده بر مناره کورونیوردی مناره بی یقمغه لهیلر چالیشمشلر و حتی
چاک قلهسی اتخا دینه دخی قالمشملر لکن چاکی آصغه چیقان ایکی راهب
دوشوب زیر و زیر اولدی نه چاکی قالدی نه جانی

آندن صکره تشام ایلیه رک جامنک قپوسی قپایوب بر دها آچامشملر .
لوسقاروندن حرکته درت ساعتده خوشایینه Husiatyn واصل
اولمشلر درکه بلسکی و و یوده سنک ملکیدر بو و یوده بتوسکی عااله ناجله سنه
منسوبدر . کندوسی اوراده بولمیدیغدن اوغلی هیئت سفارتی قارشولایوب
سراینه ایصال و امر اعزاز و اکرآمده تکلفلر اختیار ایلشدر .
خوسایتینک بر کوچک قلمهسی واردرکه لهلولر قیمت عظیمه عطف ایلورلر .
فی حد ذاته اهمیتدن عاریدر . و یوده نك معامله مهمانوازانهسی صاحب
قصیده نك خوشنه کیتمش اولملی که شناسنده بولنه یور و اونک ایچون

لهک کلی امور مقتضیسی اکا مخصوصدر زیاده معتبر معقول کوردرلر جمله دن آتی
بوجهورک کیمی سرخوش کیمی دیوانه مشربدر سزادر جمله لهلوده دیسه م هیچ بو قدر افراتی
دیور .

خوسایتیندن صکره هیئت سفارت التی ساعت مسافه ده کائن غره مالوف
قصبه سنه نازل اوله رق کوندوز طعامنی ایشملر بعده درت ساعت مسافه ده
اسقلات Skalat قصبه سنه کیتمشلر و کیجه بی اوراده کچیر مشلر درر .
کرک غره مالوفک کرک اسقلاتک سکانی یهودی ایش . اولکینک برکهنه
قلمهسی اولوب ایکنجیسی بر کوچک کوی ایش .

ولی اسی قصبه در بیوجک کوی قدر جرمی اولجه قصبه دیرلر یهودینک بش اون خانی
صاقین خان دیدیکم مشهور خانلردن عدایمه یهودی به اولوب مخصوص قوندرلر لاندن مهمانی

آندن سکنز ساعتده ایزبارش Zbaraz قصبه سنه واروب بیتوتت
ایشملر بو قصبه نك خارچنده کوچک برشاتو بولنوب مناسترلری معمور
و چاکی جمله دن بیوک ایش .

علی الصباح اورادن دخی قلقوب یدی ساعتده وشنه و تنس

Vichnevetz قصبه‌سنة واورادنده التي ساعتده قرمنس Kremenets
قصبه‌سنة عزيمت ايتملردر .

قرمنس قصبه‌سی سزادر هر وجهه مدحه کوزل موقعنه دوشمش بواطرافده بوق اقرانی شونکچون مدحه لایقدر بونک شول بعض احوالی بز آنده کورمش زبرا برازاباغیله بوستانی انک آب وهواسنده لطافت اولدینی ظاهر که زیرا خوب رویان سائره نسبتله انسانی بومیردرو منصبدر دکلدز غیری به تملیک [۱] دوشوب برصرب محله وار انک برقله ویرانی

اورادن ایکی ساعتده شبه‌تین قریه‌سنة وسکزر ساعتده ده دوبنه
Dubno قصبه‌سنة وارمشلردر. شبه‌تین بش اون اودن عبارت بر کوچک
گوی ایسه ده

خدا برصوکریم ایتشله ایچره بوقدر اقرانی
بور آب لطیف بی مثل اولدیفنه منت بتون چاملق اراسندن ایدر دائم جریانی
دوبنه قصبه‌سی اولحوالینک مرکز حکومتیدر . بلسطوق شهرنده
مقیم وپتوکی نسلندن باش حطمان رؤیت امور بلاد ایچون اوآشاده
دوبنه به گلش ایدی . عظیم آلائی ایله هیئت سفارتی یارم ساعتک
مسافه دن استقبال ایتدرمشدر .

یارم ساعت قالنجه دوبنه به، قارشو کاوب جله
بزی سیران ایچون گلش بوتون اطراف واکتافدن
بووجه اوزره آلائی ایله اولونجه دوبنه به داخل
واروب داخل اولوب مرکس قوناقلر چون مهیا هپ
بیورسون ایلیچی بک ایرته سراهه ابلسون تشریف
دو دعوت اوزرینه ایلیچی بک حطمانک قوناغنه کیدوب مراسم
تشریفاتیه اوزره استقبال قلمش و مکتوب صدر اعظمی بی حطمانه تودیع
ایتمشدر . حطمان مکتوبی تعظیم ایله آلوب آغایی بر موقع احترامه
اوطورتمش و بویارلر وسائر وویوه ده لر صول طرفنده دیزلش اولان

[۱] لهستان ایالاتنده قری وقصبانک اکثریسی زادکانک بروجه تملیک ایادی
تصرفنده ایدی .

اسکله لره او طور مشلردر و بر مقدار مصاحبت دوستانه دن و قهوه لر
ایچیلوب ضیافت امری تمام اولدقدن صکره حطمان ایلچی بکی حرمه
کتوره رک نسوانی بر بر تقدیم و تعریف ایلمشدر و عودتده بویارلر مردیونه
قدر ایلچی بکی تشییع ایتمشدر .

بومنوال اوزره یدی کون دوبنه ده آرام ایلیه رک حطمان ایله
وداعلشدقلری صره ده حطمان کندی اولکھسی بلسطوق شهری اولدیغی
ولطفاً اورایه دخی اوغرایه رق استراحت ایلرخی رجا ایتمشدر .

بودوبنه قصبه سنک متین برقله سی واردر بشون خندکلری ایچره ایده بور صوجریانی
بشاون پاره طوبی واردر هر اطراف اولوب معمور قصبه دخی بیوکدر مکلف چارشوسی خانی

دوبنه دن بلسطوقه (یوزیکر می یدی ساعت) . — دوبنه دن قیامدن
درت ساعت صکره و بر به قصبه سنه کلوب کیجه قالمشلر آندن آلی
ساعتده قوربتسده و درت ساعتده ده پوروده واصل اولمشلردر و بر به ایله
قوربتسد ایکی کوچک کوی اولوب

بزم دیارلرک کوی مکلف ایکی قات آندن شونکچون قصبه دیرلر وار آنک ایکی دکانی

لکن پورود Brody

جسامتده تکلفده شهر دیمکه شایسته دکل هیچ آکسیک آنده اهل اسلامک بازرکانی
کیور و بوده سی استیان اسلاوک کندی ملکیدر بونک امثالی قلعه لر دخی وار فرق قطعه بلدانی
بزی برکون الیقویوب سراینه ایدوب دعوت بنه اکرامی امرنده حرکت ایتدی دوستانی

پورودک دخی خندکلری ایچنده صو جریان ایدر برمتین قلعه سی
وار ایمش . اورادن بش ساعتده اوشجوره و تچه یه واروب بوده بر کوچک
بلده ایسه ده جوارندن آقان صو اوستنده کی دکرنی مدحه لایق ایمش
ایرتسی کونی حرکتله التی ساعتده راجی شو Radziechow قصبه سنه
نزول ایتمشدر

اولوب میخانه چی جله دخی برکاری بوق قطعا براز تر لاسی وار کوردک نه اوتی وار نه حیوانی

اورادنده التي ساعتده قرستانبوله Kristinopol وارمشلردر .
 قراچورتپه سی واردد بتوسکی نسلیدر کندی بو قصبه به کرماک بلم دیرسه ک اولان جانی
 بعده بش ساعتده وارتنس Warez قصبه سنه وسکز ساعتده
 تشوتسه Tyschowze قصبه سنه ودرت ساعتده قومارو Komarow
 قصبه سنه وکذادرت ساعت صکره زاموسجه قصبه سنه ایتمشلردر. زاموسجه
 ایچون ناظم

بکاخوش کلدی جه دن عجایب قلعه سی واردر بتون اولری چارشوسی ایچنده جمله اعیانی
 له ایچره بر بونک مثلی اگر دیر لسه واردیو اتی کوش ایتمسون کیمسه ایدر لر ا که بهتانی
 متاننده و وسعتده کال مرتبه خوشدر ایچنده بوستون کارگیر بنالز جمله فوقانی
 دیبور . زاموسجه دن Samostje سکز ساعتده قرانستاو
 Krasnostaw قصبه سنه عزیمت ایتمشلردر. بوراده هیچ یهودی یوقش
 و استهروسته لق اولوب متصرفی بتوسکی نسلدن فلکسه نام بویار ایمش .
 اندن قیام ایله بش ساعتده پیاسکی Pjaski قصبه سنه وارمشلردر .
 بو قصبه سو حودو لنسکی بویارک ملکی اولوب مکلف خانلری و اوچ
 بش کلیسای و هراشیا صانان یکریمی قدر چرچی دکانی وار ایمش .
 اندن التي ساعتده لهستانک مراکز جسیمه سندن اولان لوبلین
 قصبه سنه داخل اولمشلردر .

بیوکدرا کتری کارگیر بنا هم قلعه سی واردر بوکا قصبه دیمکه هله بز کوردک ارزانی
 بوکا باش محکمه تعبیر ایدرله اعتبار ایلر بورده آلتی آی تفریق اولور لر مدعیانی
 بویرده اکتوب برکون جو معلوم بولجینک حالی که زیر جمله تک آنده بر آزارحت ایده جانی
 بزى اطراف و اسکاندن کلوب و رمک ایچون اول کون بیله قاضیسی عورتله دخی سائر بویارانی

لوبلیندن التي ساعتده لیوارطو قصبه سنه و اندن ده التي ساعتده
 صولاق و دکرمنی چوق اولان چرنیک Tschmerniki قصبه سنه
 کیتمشلردر و اثنای زاهده قیشلرده طغیان ایدن و بیر نام ایرماغک اوزرندن
 بو طله (کوپری) کچمشلردر .

آندن درت ساعتده رادینه Radin قصبه‌سنه وارمشلردر. پاسقالیه
انسانسنده ایش حاکی پتوسکی نسلندن اولوب هیئت سفارته ضیافت
ویرمش وایکی کون ایقویوب اکلنملری اسبابی استکمال ایتشددر .
حاکم مرقوم حقتده صاحب قصیده

ینه براوزکه کافردر لک هم مراد میدانی

دیور .

آندن آتی ساعتده مزیریح Meshirjetschje قصبه‌سنه وارمشلردر
خرابه یوز طومش بربلده در مناستری معموردر .

برعورتک اولوب ملکی دخی وارمش نیجه ملکی عجبدر بولهک حالی ملکه مالکدر نسوانی
آندن صارناکی قصبه‌سنه عزیمت ایدوب اون ساعتک برمسافه اولقله
یورولمشلردر یکیدن اعمار اولنقلده واینه جدیده انشا قلنقلده ایدی .

بعده درت ساعتده سهاطیح Semjatitchi قصبه‌سنه کیتمشلردر .
یهودیسی چوقدر کنارنده بو یارینک برخوش سرایی اولوب اوکندن آقان
برایرماق برقاچ دکرمن دوندیرمکده در . آندن قیام ایله سکنر ساعتده
بوصقه قصبه‌سنه نازل اولمشلردر بنالری مجدد وکارکیر وصو دکرمنلری
وافر ، کوچوک وخوش برقصه در . اورادن درت ساعتده بلسقه
Bielsk قصبه‌سنه کیدرک دوبنده کندیلرینی دعوت ایدن حطمانک
ملکنی بولشلر وچفتلکننده ایکی کون ذوق وشوق ایله مهمان اولوب
بعده سکنر ساعتده بلسطوق Bielostock شهرینه کیرمشلردر. حطمانک
اصل مملکتی بوبلده در . هیئت سفارته او قدر اکرام ایتشددر که یوللرده
چکیلن زحمتی اونوتدیرمشدر اون یدی کون بلسطوقده باکمال عز و صفا
مسافر اولشلر و ضیافتلرک و آهنکلرک انواعی کورمشلردر. ناظم دیورکه:
ضیافتلرده بز کفارک پیشردیکی طعامی بییوب

بقان برسته ترتیب ضیافت اولسه کر تصمیم بزم آشچی اوستنده در میان ایلردی دامانی

بلسطوق حقندہ دخی ایبات آتہ بی یازبور .

بلسطوق شہری حطمان عجائب ایلش معمور
 صفاسن ہم مذاقن ینہ فہم ایلک شانی
 اولوب ہرچای معمور کیسی بقیچہ کیسی چفتلک
 ککاغذخانہ مثللو صولری ایلر جریانی
 بلسطوق شہریک ذوق و صفاسینہ نظیر اولاز
 کوزل رسم ایلش خوش کلدی بکا طبع حطمان
 سرائی جلدن خوشدر دخی خوش جلدی آندن
 صفا اہلی بیلور آتی دکل آکلار ہرانسانی
 بویقچہ دہ اولان وادی طبیعت اولسہ اولاز
 کرک کوشکلر کرک صولر طبیعتدر یاپان آتی
 بتون اطرافنی بانجہ و چفتلکہ ایدوب معمور
 بولارده جلدہ موجود ایلش انواع صرغانی
 جویرمش درت ساعت طانگ کناری دہوار ایتش
 ایچنہ جمع ایدوب صیفین قراچہ ایلہ جیرانی
 مراد ایتسہ اگر برآو صفاسین ایلک اجرا
 اوفاق کیتمز سرایندن اورور تفنکہ طاوشانی
 دخی برجفتلکن سیران ایدوب بز ایلک تحسین
 اوپردہ بسلور مخصوص بوتون آطہ طاوشانی
 خروشجو چفتلکن ہر بارہان مدح ایلسون دیلر
 بوتون لہ ایچرہ نہمنت آنک ہیچ یوقدر اقرانی
 ہواسی خوش لطافت وار صفا حاصل ایدر انسان
 اوصولر اوسقنہ کوشکلر دہ اولدجہ نشیانی
 صفا اریانی وارسون ذوق وشوقلر ایلسون دائم
 ہان آتیق آنک قاپوسنہ اوغرامہ نادانی
 کہ بولاری ایدوب سیران ہزاران شوق اولوب حاصل
 بویرلری الہی اہل اسلامہ قیل ارزانی
 بوبلدہ نک وسرایلرک صاحبی اولان حطمانہ کلنجہ :

اولوب زندہ بو حطمان ذوقک انواعن ایدوب اجرا
 تجاوز ایلش تمش یاشن برکافر فانی
 نہ قدر کندی قارط ایسہ اولوبدر عورتی تازہ
 صفاسین ایلسوب اجرا بولور آنککہ درمانی

(استطراد) بلسطوق شهری لوبلین - وارشوه یولی اوزرنده
دکدر وجاده دن خلیجه اوزا قدر هیئت سفارت اولنان دعوت مخصوصه
اوزرینه تحویل و تطویل طریق ایلتش ایسه ده پشیمان اولمامشدر . چونکه
بتوسکی نسلندن اولان حطمان عثمانلی محبی اولدیغندن سفیر مزه نه کونا
اکرام واعزاز ایده جکنی بیلمه مشدر . (انتهى)

بلسطوق دن اوسقوه به (یوز یکریمی طقوز ساعت) . — بلسطوق ده
مدت مسافرت تمام و سفارت هیئی مستغرق انصام واحترام اولدقده
وارشوه یولی طومق اوزره تکرار بلسقه به عودت والی ساعت صکره
برانسکی Briansk قصبه سنه مواصلت اولندی و آندن طقوز ساعتده
فرا نو Granno قریه سنه وارلدی بوقریه نك کنارندن بوخ Bug
صوبی جریان ایدر و کرک کلیسای و کرک اما کنی خرابدر .

ایرتسی کونی حرکتله اون ساعتده لیوئج Liwez قصبه سنه نزول
قیلندی برکونده اون ساعت یول قطع ایتمک زحمتی اولپور ایدی
بوراسی ده مشرف خراب بریبوک کوبدر چوره سنده برکوچک و ویران
قلعه سی واردر واسته روسته لقدر .

اوندن سکز ساعتده استان اسلاو Stanislawow قصبه سنه و اون
ساعت صوکرده وارشوه شهر معظمه کیرلدی وارشوو لهستانک
تختگاهیدر قرالر اوراده دیوان قورار لر

بناری بتون قلعه مثللو جمله کار کبدرر یا بلشدر مکلف هربری برکونه فوقانی
یوق انک قلعه سی انجق بنالر قلعه آسادر کنارندن انک وصله صوبی ایلر جریان
بوله الکسانک مشهور اولانی وصله صوبیدر مجاردن کلپور دیو روایت ایتدی لر انی
هر انواع متاع بونده بولونور دیو مشهوردر لهک کندی متاعیکن بوله مادی قلبدانی
نه جیت بولدق ونه سائر متاع نامیله برشی وار نه ایستره کشی یینه ستانبولده بولور آنی

وارشوه به وارنجه به قدر هیئت سفارت بوخ ، ویر Wieprsch ،
ناروه Narew نامنده اوچ ایرمق اوستندن کچمش ایدی بوایر ماقارک
هپسی وارشوه آلتنده وصله به مخلوط اولور لر .

وارشوهده اوچکون مسافر اولدقدن صکره آلتی ساعت مسافده
اولان بلونی Blone قصبهسنه وارمشار .

بوکا قصبه دیسه کده دیسه کده مساویدن انک ایچنده زیرا که نهخانی وار نه دکانی
دخی جرمی کچوک کندی خرابه برعجب بلده اکر کوی دیسه لهلونک تناقص بولور عنوانی
اولوب عازم اویردنده تماماً اون ساعت بتنی واروب داخل اولوب لویج Lowicz قصبهسنه پیل آتی
بوکا قصبه در دیسه م سزادرغیری به نسبت بیوکدر جرمی هم واردر ایچنده خان و دکانی
دخی کارکیر بناری مناسترلی معموردر اهالیسی بتون لهلو قتی جزئی یهودانی

اندن سکز ساعتده استریکی Strykow قصبهسنه کیدوب بتوتوت
ایتمشلر بریهودی کوی ایتمش ویش آلتی دکانی وارایتمش
اندن سکز ساعتده لوطو مرسکی Lutomiersk قصبهسنه کیتمشلر
یهودیسی چوق ، اطرافی اورمانلق و برصرت اوزرینه مبنی ایتمش

حرکت ایلیوب اندن کیدوب اون ساعت اول کونده
کچوک بر قصبه در ینه خوش جمله اطواری
مناسترلی کارکیردر دخی وار بر سرای آنده
اویردنده اولوب عازم تماماً اون ساعت اول کون
زمانکده ینه شهره مشابه مش هر اطواری
بتون اطرافتی قلعه چویرمش ویرمش استحکام
بتون اولری کارکیردر مناسترلی پک چوقدر
بزی اوشب یاقوب بلبلرک فریاد وافغانی
واروب داخل اولوب وارطه قصبهسنه پیل آتی
قصبه دن ایراق وارطه صوی ایلر جریانی
اولوب اولری چب چوره اوکنده خیلی میدانی
قالیش Kalisch نامنده برشهر اولوب داخل خرامانی
ولی شمعی خراب اولمش شهر دیمز کورن آتی
در آغوش ایلمش برقاچ صولر ایلر جریانی
چان چاکلری چالده طوتار دنیایی لرزانی

ایرتسی کونی اورادن حرکتله یهودی سکنه سی اولیان و اطرافی
بانچه لراه محاط اولان قیله شو قصبهسنه التی ساعتده ایرتسی کونی اورادنده
حرکتله اون ساعتده غوستین Gostyn قصبهسنه واصل اولدیلر غوستین
ایکی طول عورتک ملکی اولوب سکنه سی بتون لهلو ایتمش .
فرداسی کون قیام ایله التی ساعتده لشنه به Lissa نزول ایتدیلر .

بونک چارشوسی بازاری هر اطواری نظامنده
متاعک بولونور نوعی بویرده طوقونور چوقه
ایچنده واراقار صوی سزا هروجهله مدحه
بتون له ایچره حقا ایشته کوردک شهره شایانی
انک اکثریسی اولمش طوریر چوقه جی دکانی
بونک کبی بتون لهده دیسه م هیچ بو قدر افرانی

لشده درت کون قالوب بعده درت ساعت مسافه سی اولان اوسقو-
وهیه کیتشاردره. اوسقووده له الکسی نهایت بولور اوته طرفی درانده بور
قرالک مملکتیدر .

(استطراد) کذراکاهده تصادف اولنان بلادی خریطه اوزرنده
بولدق و موقعلرنی تعیین ایتدک فقط بو اوسقووه یی یدمزده بولنان
خریطه لرده بوله مدق. درانده بوردن مقصد دخی پروسیه نک نام قدیمی
اولان براندبورغ در. سهو استماع نتیجه سی اوله رق املاسی تغییر
ایدلشدز . دها غیری ایلچیمزک بری براندبور کله سنک حرف اولی
بویله یا کلس ضبط ایتدیکی کی بردیگری ده حرف آخرنی تبدیل ایتمکه
« برانده بول » اسمی حادث اولیورمشدرکه بوندن الی التمش سنه اول
استانبولده کی پروسیه سفیرینه خلق ترانده بول ایلچسی دیر ایدی .
حتی مدت مدیده المانیا سفارتی باش ترجمانلغنده بولنمش اولان متوفی
بارون تستا بر مجلسه کیردیکی زمان « ایشته کلدی ترانده بول ترجمانی »
دیه رک لطیفه ایدردی . (اتهی)

لهستان قرالی اوچنجی اوغستوس ایلچی مزی قبول ایتک اوزره
صورت مخصوصه ده ساقسونیادن قالقوب کلش ایدی و کندوسنه خیر
کیدنجه به قدر وقت کچدیکندن سفیریمزک بوللرده ضیافتلاره مشغول ایدلسی
قرالک وصولی بکلمک ایچونی ایش و رسم قبولک وار شوهده اجرا
اولنه مامسی ده قرالک تأخروصولندن طولانی ایش . ناظم قصیده سنده شمعی به
قدرواقف اولدیغمز برحالی بیان ایدوب دییورکه: له قرالی ساقسونیادن
لهستانه کلک ایچون درانده بور اولکه سندن کچمک لازمدر فقط یواولکه نک
طوبراغنه آیاق باصه سی عهداً ممنوع در .

انک ملکندن البته کچرسه له قرالی کر
اولنجه کر درانده بور ولایتنه اول داخل
یا هیچ قابل اولوری بر محله باصماق قطعاً
انک طوبراغنه باصدر مامقدر عهد و پیمانی
ایده من با نهاده تا کیم ایدنجه کذرانی
بلی التمش سکز ساعت کذر ایلر شتابلی

اشبو بیانادن اگلاشلدیغنه کوره دارنده بور مملکتندن له قرالی
مرور ایدرکن التمش سکز ساعتک مسافه‌ی حیوان ویا اراهه ایله قطع
ایتمک اقتضا ایلور .

کله‌م صده : قرال اوسقووه‌یه کلدکده له جمهورینک کبراسی دخی
اوراده‌طوپالانوب پنچشنبه کونی سفیریمزک قبولی ایچون تخصیص قلمشدر .
تشریفات . مأمورلری سفیریمزه ایکی شیئی تکلیف ایتمشدر . بری

چن تبلیغه واردقده قراله نامه‌ی سز لر وارنجه قاپویه جزئی توقف ایلمک عیانی
که‌زیرایلمک ایچون سزی دعوت که اولدمده بیوروک ایدر ارباب دیوانک برسختدانی
اودمده ایچروکیر واررسزاسری تبلیغه ازلدن بویله در بو‌زمه‌نک آیین وارکانی

ایکنجیسی دخی سزی مهمانخانه کزدن حضور قرالی‌یه ایصال ایچون
ترتیب اولنه‌جق پیاده ودرراغان عساکری یدلرنده‌کی سیفی عریان طوته -
جقلردر دولتمزجه دیوان ترتیباتی بویله اقتضا ایلم .

ایلیچی مز بوایکی تکلیفی دخی رد ایتمشدر . اولابن پادشاهمک حامل
اولدیغ نامه‌هایونتی توقیده ذره‌جه قصور ایده‌م اول پادشاهکه بستون
عالملرک ولی نعمتی در وظل یزدان اولوب جمله‌مزک اوزرینه سایاندر .
مأموریتیم نامه‌هایونی قرالکزه تبلیغ ایتمک اولدیغندن قپوده اصلا
توقف ایده‌م دیومخالفت قطعیده بولمنش .

نه‌قدر ابتدیلرا برام ولی کارایتمدی چونکه ینه رأینه احاله ایدوب کوردیلر ارزانی

ثانیاً سیفی عریان طوتمق اولسه اولسه برنشانه‌ غالیبت اوله بیلیر
حالبوکه دولت علیه ایله له جمهوری محارب دکدر باریشقدر آرده‌ه غالب
ومغلوب یوقدر بناءً علیه آتی ده نابجا کوریرم دیدی وراضی اولدی .
بونک اوزریشه له حکومتی اصرار ایتمیوب ایلچیمزک دلخواهی وجهه
حرکت ایتمش وکندی اصول تشریفاتیه لرندن صرفنظر ایلمشدر .

یوم ملاقات اولان پنچشنبه کونی ایلیچی بک ایچون مجوه‌راهه مزین
برینک وایکی یدک اوچ رأس حیوان ومعیتی ایچون دخی سکز طقوز

رأس حیوان کتیروب هیئت سفارتی دیوان قرالی به ایصال ایتدیلمر .

بهر اسبک اوزرنده و جرد در اولوب طاشی اگر قیمتن اکلام دیر ايسهك بویه بیل انی
براسبه وضع اولناں جوهر كسن قیمتن اكله اواسبك قیمتی مقدار بها ویرمن بازركانی

كرك لهلو و كرك درانده بورلی عمر كده مسلمان كورمدكری جهته
سفارت الاینی تماشا ایتك اوزره برچوق خلق یولاره طولمشدی اودرجه
ازدحام اولمشدیكه یوللردن كچمك ایچون تعب و محنت چكلدی. ایلچی بك
دیوان قرالی به داخل اولدقده

قرال اولمشدر اسكمله نشین كویا وقار اوزره یعنی جمله راهبیر یساری ووبوده كانی
یولارده جمله سی اسكمله اوزره اوتورمشلر دخی برسمته جمع اولمش كبارك جمله لسوانی
چن كم ایلچی بك های وحشم له بيله اتباعله الینه عز وحرمتله الوب امر هایونی
بیورك لفظنه مقدار ذره ایچوب رغبت تأئیله وقار اوزره واروب سان شیرغزانی
اوپوب باشینه اوچ كره قیوب تعظیم وعزتله قرالك دستنه تسلیم ایدوب نامه خاقانی
اودم نامه بی توقیراً قرال شابقه بی رفع اتدی انی كوردكده باش آجدی ستون ارباب دیوانی
قرالك قارشوسنده برنشیمن واردی آماده اوتوردی بی محابا و مزین ایتدی دیوانی
بونی قرائت ایچون دخی اولوب مأمور عملندن فصاحتله بلاغته اوقودی اولدم اول آتی

« حالا رونق افزای سریر جهانسانی و شرف بخشای اریکه کیتی ستانی
مالك البرین والبحرین شوکتلو قدرتلو مهابتلو عظمتلو ولی النعم عالم شهنشاه
روی زمین اولان السلطان ابن السلطان والخاقان ابن الخاقان السلطان
عثمان خان ابن السلطان مصطفى خان حضرتلری بالارث والاستحقاق
تخت عالیخت عثمانی به جلوس میمنت مانوس هایونلرینی حاوی رغبتلو
حرمتلو له وتوابی قرالی جنابلریله له جمهوری بینلرنده اولان موالات
ومصافاتك شروط عهدنامه هایون موجبجه کماکان ادامه واستقرارینه
مساعده جلیله جهانبا نیلرینی محتوی بشارت نامه ملاطفت علامه لری
ایصال وتبلیغه ملازمان درگاه معلا بارگاه کردون اشباهلرندن بو قوللرینی
مأمور بیورمشلردر »

دیوانك ترجمانی بونطقى بالترجمه قراله تفهیم وقرالك جوابنی دخی

بروجه آتی سفیره تبلیغ ایلدی : « بوملك آل عثمان نه بختلو مملكت
ایمشکه من طرفاه بویله برعادل پادشاهه نائل اولمش . جلوس شاهانه سیله
بتون اطراف واکناه شرف بخش ایلمشدر . آنکله هم جوار اولان
ملل نصارا دوستلغندن هب نموندر . خصوصاً بن وجمهورم فوق الحد
مسرور اولمشز . خدا تختنده دائم ایتسین . بینمزده از قدیم
جاری اولان روابط دوستی و محادنتک کاکان دوامنی مجدداً مساعده
بیوردقلربی مشمر وارد اولان نامه هایونلری بزجه باعث محظوظیتدر .
باپامزله دولت علیه ابد پیوند قارلویجه صلحنی عقد و امضا ایلدکن صکره
خلافه حرکت اولندیفی کبی بعد مادخی الی ماشاءه تعالی شروط و احکام عهد
نامه یه موافق صورتده حرکت اولنه جقدر . مولای متعال مناسبات
دوستانه مزنی مستحکم قیله .»

دخی وری دیه جک برسوزک مأمورسین سویله
بکاغیری امر یوقدر هان تبلیغه مأمورم
دیوب ختم کلام اولدی نهایت بولدی جون مجلس
ینه اولکی طاقله قوناغه ایلدک عودت
جوابنامه سنی تسلیم ایچون تکرار ایدوب دعوت
واروب داخل اولمشدر محل و جای مذکوره
ینه اولکی موضعه نشیمن چونکه آماده
اوتوردقه ایله آتسالتق ایتدی اطرافه
بولارده شابقه رفع ایتمک فقط اکر امدر مقصود
که زیرا ایلدک بزبونده موجود اهل دیوانی؟
که شمعی . سزله تسلیم اولان امر هایونی
اودمده قاقلیوب انلر پریشان ایتدی دیونی
دخی درت کون توقف ایلدک بروجه مهمانی
ینه مذکور طاقله عزم ایدوب بزده خرامانی
مهیا ایلمش ترتیب ایدوب اولکی دیوانی
واروب طوغری اوتورمق آنلرک آیین وارکاف
ینه باشلربی چدی قو ارباب دیوانی
وحتی قدخیده ایلدی بالجمله نسوانی

قرال مقدمکی مجلسده سویله دیکی سوزلری تکرار ایلدکن صکره
سفیری تلطیفاً حدود مزه داخل اوله لیدنبرو لهستان اهالیسی هر طور کزی
پسند و ثنا ایتمکده در . سزک کبی برذات عالیقدری دولت علیه طرفزده
سفر تعیین ایلدیکی کبی بزده جمهورمزینتنده معتبر برذاتی سفارتله طرف
شاهانه لرینه ارسال و جلوس هایونک راسمه تبریکنی ایفا ایلیه جکزه
دیدی . بعده جوابنامه یی یداً بید ایلچی بکه تسلیم ایدوب اوده آداب ایله
الهرق قویینه وضع ایتدی ورسم وداع دخی بالا اجرا وظیفه ختام بولدی .

سفير مزك معيتي قرالدين بيوك بيوك هدايا او موپور لردي. برده نه كلسون؟

هدايای قرال کلدی انی سیر ایلدک حقا ایکی سپته وضع اولش بش اون تپله بیچ اوانی
براز طباق بش اون کاسه ایکی بیچ کاری ساعتله هدايای قرال بودر سکا تفهیم ایدم آتی

بونلر قرالک هدیه لری اولوب جمهور طرفدن دخی بیک مجار
آلتونی کوندرلدی. سفیر بونلری کندینه آلیقویوب اتباع ایچون آیروجه
غاندات استفسارنده بولندیسه ده

خدم ایچون اوله کلش دکدر بونجه هیچ اکرام

دیو جواب ویردی لر . بونک اوزرینه ایلچی بک ناچار سالف الذکر
بیک آلتونی اتباعه توزیع ایلدی یوقسه اتباع بیننده برزاع وعصیان چیقماق
محمل ایدی .

*
**

قصیده نك قسم مستسخی بورایه قدردر . آلت طرفی که اوسقووه دن
مفارتقی و کیفیت عودتی حاکی اوله جقدر ناقصدر . تمامی آرادق بوله مدق .
مقاله مزى اكمال ایچون مابعدنی انجمنه کتیرنلره ویا بولندیغی محلی خبر
ویرنلره شمیدین بیان تشکر ایلرز .

عبدالرحمن شرف

